

Projekt Gepir

Organizacija EAN temelji na nacionalnih predstavništvih, ki svojim članom (člani so vsi, ki za označevanje artiklov uporabljajo kodo EAN) ponuja pomoč pri uporabi in uveljavljanju mednarodnih standardov v preskrbovalnih verigah in elektronskem poslovanju. Do sedaj je v EAN vključenih 98 držav, med katerimi je že dobrih 10 let tudi Slovenija. Slovensko predstavništvo EAN je organizirano v okviru GZS, vendar so druge nacionalne organizacije v veliki večini samostojna podjetja.

Branko Šafarič

V teh 98 držav za sedaj še nista všteti Amerika in Kanada (njihova organizacija se imenuje UCC), vendar je že podpisana pogodba o združitvi v novo enotno organizacijo. Naslednje leto pa se bo verjetno spremenilo tudi ime enotne organizacije.

Vsako nacionalno predstavništvo upravlja z lokalno bazo članov. Lahko si predstavljamo, da je kumulativna baza članstva vseh nacionalnih organizacij precej obširna. In res, skupaj za ameriško organizacijo UCC vsebuje kakšen milijon podjetij.

Žal v zasnovi nacionalnih organizacij ni bilo jasnega predpisa o podatkovni strukturi članske baze, zato je ta od države do države različna.

Pred kakšnim dobrim letom je v skupnosti EAN prišla na plan ideja, da bi lahko baze združili s skupnim protokolom, ki bi omogočal iskanje podjetja (člana EAN) po različnih kriterijih. Princip temelji na internetu, formatu XML in predpostavki o skupnem imenovalcu nabora podatkov za izmenjavo. Avtorji ideje so predpostavljali, da imajo vse nacionalne organizacije (NO) vedno na voljo osnovne podatke o podjetjih-članih in katere EAN kode imajo zakupljene. Jasno je, da ima večina NO-jev precej več podatkov od tega, ampak so v tako različnih formatih in nacionalno različnega značaja, da jih običajno nima smisla vključevati v skupni

nabor podatkov za izmenjavo.

Ideja je nekako taka: vsaka NO naredi posebno internetno stran, na kateri omogoči vpis polj za iskanje (recimo EAN koda artikla, ime podjetja...). Vgrajeni iskalnik pa ugotovi, ali uporabnik išče podjetje v lokalni državi ali ne. Če iskanje velja za lokalno državo, se vklopi mehanizem, ki iz lokalne baze poišče in prikaže iskane podatke. V primeru, ko gre za podatek iz tujine, iskalnik najprej ugotovi za katero državo gre (po predponi EAN kode) in pošlje/posreduje zahtevo za iskanje ustreznih NO v tisti državi. Tam pa se sproži enak postopek, ki iz lokalne baze poišče podatke in jih posreduje kličočemu (ki je v tem primeru program), ta pa podatke prikaže uporabniku na popolnoma enak način, kot da bi jih pravkar dobil iz svoje nacionalne podatkovne baze. Končni uporabnik sploh ne opazi, da je v ozadiju potekel ta proces navezave stika z neko drugo organizacijo EAN in je vtis takšen, kot da je iskanje potekalo po eni podatkovni bazi.

Prednost uporabe takšnega sistema je, da ni potrebna neka draga centralna institucija, ki bi zbirala in posredovala podatke širnemu svetu. Vse skupaj je en prepleten sistem, ki lahko deluje individualno ali pa kot celota. Investicija v razvoj je razmeroma majhna, skupni efekt pa precejšen.

Kdo potrebuje te podatke? Običajno so to poslovneži, ki želijo navezati poslovne stike s

proizvajalcem določenega artikla, za katerega vedo samo črtno kodo. Pogost primer je, da posrednik v celoti zamenja embalažo in opremo artikla, obdrži pa samo EAN kodo in na ta način posredno prikrijejo originalnega proizvajalca. Ideja projekta GEPIR je nastala prav iz problema NO, ki so morale

pa še dajati podatke) marsikateremu podjetju ni všeč, zato veliko komercialnih katalogov tudi propadlo.

EAN je v nekoliko drugačni situaciji, saj lahko svoje člane zaprosi za predajo podatkovnih baz o artiklih oštevilčenih z EAN kodami in na ta način postavi svoj katalog, ki pa je

redno odgovarjati na vprašanja kdo je lastnik kode. Število zadetkov na internetnih straneh GEPIR je vsekakor več kot dovolj prepričljiv argument v uporabnost sistema. Katalog podjetij GEPIR je dosegljiv na naslovu: www.gzs.si/ean-gepir.

Očitno je princip medsebojnih klicov iskalnih mehanizmov tako univerzalen, da se je kmalu po zagonu projekta GEPIR pojavila nova ideja o izmenjavi podatkov o artiklih. To pa je problem povsem nove vrste, saj odpira problematiko elektronskih katalogov, ki so vedno bolj vroča tema. Katalogi niso toliko tehnični ali tehnološki problem kot organizacijski. Institucija, ki želi upravljati katalog, ima s tem precejšnje stroške, zato mora od članov - podjetij pobirati članarino, pri tem pa še zagotoviti kar največjo možno ažurnost podatkov. Ta kombinacija (najprej je treba plačati, potem

precej bolj omejen od pravega komercialnega kataloga, kjer artikel poleg identifikacije in opisa spremljajo tudi podatki o razpoložljivosti, zgodovini sprememb, logistične informacije... Pa kljub vsemu bi takšna skupna baza artiklov imela določene prednosti predvsem v sistemih naročanja. Prav iz problemov naročanja izvira ideja o projektu GEPRO, ki je sedaj še bolj na papirju kot v računalnikih. Ideja je v tem, da se prek podobnega skupnega imenovalca kot pri projektu GEPIR ustvari minimalni nabor podatkov, ki spremljajo vsak artikel, nato pa se vključi tudi druga podjetja, ki imajo takšne baze podatkov, da se vključijo v sistem. Ideja je obetavna, saj obljublja preprost dostop do izjemno obširne baze artiklov po vsem svetu. V EAN bomo drugo leto začeli delati na tem projektu. ■

20.23.11.2003

22. BOŽIČNO - NOVOLETNI sejem
ponudba daril, okrasov in prazničnih dodatkov

* Organiz
** Obraz